

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése,
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A politikai helyzetről.

(c) Közéletünkben a politikai jelszavak uralkodnak. Az országos politika hullámvonalai aszerint változnak, hogy mily jelszavak dobatnak be a közélet forgatagába. Mig más országokban a közvélemény irányítja a politikát, addig nálunk a jelszavak irányítják a közvéleményt.

A közelmúltban a csillogó reményeket felkeltő, a nép érületét hevitő, pártszenvédélyeket szító, a nemzeti állam fenségét és hatalmának teljességét hirdető jelszavak, mint jól bevált és elhasznált politikai eszközök, a nemzet történelmi ereklye-muzeumába jutottak. Sajnos, nem érvényesültek, mert újabb közjogi frazeológiánk szerint a közéletből »kikapcsoltattak«, — de érvényesültek a jelszavak hirdetői.

Most az újabb jelszó közéletünkben: az általános, egyenlő és titkos választói jog. A nép mély szenvedélyeinek felkeltésére, a függetlenségi törekvések feladásának takargatására, és az egyéni érvényesülésre alkalmas jelszó. Az a bizonyos trójai fa ló, amelytől sokan epekedve várják, hogy majdan az országházba beviszi őket.

Megisméltődnek a közelmúlt események, bár kisebb körben, de elszánt és makacs intenzitívással. A parlamentben ellenállásra buzdítanak, és az ellenállást erőszakolják. Most van az utolsó alkalom — hangoztatják — a nemzeti jogok érvényesítésére, ha most nem vivja ki azokat a nemzet — hirdetik — akkor a nemzeti jogoknak befellegzett örökre.

Amikor Justh Gyula őexcellenciája a nemrégiben városunkban a Szentistván-téren megtartott népgyűlésen kiadta a beketárgyalásokat megszakító, nevezetességre jutott jelszavát: hogy »előbb a választójogi reform és csak azután döntsön az ennek alapján megalkotandó képviselőház a véderőreform felett«, bizonyára sem ő maga, sem az általános, egyenlő és választói jog

színes szárnyain körülrépedesők nem gondoltak arra, hogy az általános, titkos és egyenlő titkos választói jog követelményével, és a törvényalkotási sorrend megváltoztatásának erőszakolásával a Nemzeti Munkapárton kívül rövid idő múlva — új évre — a velők egy sorban küzdött Kossuth-pártot, s annak illusztris vezérét szemben találják magukkal.

A politikai feltámadás reménysugarai ezzel a politikai eseménnyel most már egyidőre elhalványultak.

A miniszterelnök ujévi politikai beszéde mellett ugyanis nagyjelentőségű politikai esemény volt Kossuth Ferenc ujévi beszéde. Justhék és ezeknek elveit valló hirlapok mélységesen hallgattak e beszédről, nem irtak róla, hanem elsiklanak mellette, mintha nem is nekik szólott volna. Pedig Kossuth Ferenc ezen ujévi beszédében jól odamond Justhéknek. Elitéli úgy a Justh politikáját, mint ennek taktikáját. Kossuth a függetlenségi eszme veszedelmét látja abban, hogy a magyar nemzet érdeke által körvonalazott hatást figyelmen kívül hagyó ultra-demokrácia, — amely az utóbbi időben rendszeresen együtt szokott megjelenni a függetlenségi párt egy részével, — igyekszik a függetlenségi törekvéseket a saját érvényesülése érdekében kihasználni; ami veszélyes azért, mert a függetlenségi elvek alapfeltétele a magyar haza szeretete, a magyar nemzet történelmi jogainak megvédése és a magyar államnak minden olyan kockázattól való megóvása, amely a történelmi magyarságot veszélyeztetné. A függetlenségi pártnak — ugymond — demokratikusnak kell lennie, minthogy az a nemesség, amely egy ezer évig védte meg és tartotta meg a hazát, a magyar népet magához fel emelte; azonban olyan nemzetet vélt magához emelni, amelyben a magyar haza szeretete kiolthatatlanul örök időkre él!

De nem kevésbé határozottan elitéli Kossuth Ferenc azt is, hogy a választójogi reform körül folyó küzdelem alatt »a küzdő felek egyike célt és tért változtatott.« Hibáztatja tehát a választójogi

reform problémájának erőszakos előtérbe tolását akkor, amikor a véderő fejlesztésének kérdése van napirenden.

Ugyanekkor tette az őt üdvözlő küldöttségnek vezetője, pártjának egyik kiválósága azon jelentőségteljes nyilatkozatot, hogy a választójogi reform nem lehet rekompenzációja a jogosult nemzeti igényeknek. Ezek le nem szoríthatók a napirendről, miként a Justhék erőszakolják, — mert egyik jog érvényesülésének a másik jogot alárendelni nem lehet. Már pedig abból, hogy a választójogi reform az általános egyenlő és titkos választójogot tartalmazza, még nem fognak a véderő terhei csökkenni, sem a nemzeti jogok érvényesülni.

Ezeket a kemény igazságokat megszivlelhetnék Justhék és velők az általános, egyenlő és titkos választójognak nyílt és titkos hívei széles e hazában, ha jelszavas, kockázatos politikájukkal az egész parlamenttel és a politikai magyar nemzettel szembeszállani nem akarnak.

Bernát István.

Egy emberöltő akadályokkal teljes megfizetett munkája kellett ahhoz, hogy a magyar földműves néprétegeket öntudatra ébresszék.

Földművelésünk, mely valamikor első volt Európában, azért oly hátramaradott, mert nálunk azt hiszik, hogy ehhez nem kell tudomány.

Csikis így lehetséges azon szegényteljes állapot, hogy az Európa kánaánjának csúfolt magyar föld átlag gabonatermése holdanként nyolc métermazsa, ellenben a német, a dán s a holland földön tizenhat.

Természetes tehát, hogy a föld megmozdult a magyar nép lába alatt.

Az az idegen, aki teljes mértékben bírja az egyik legfontosabb termelési tényezőt, a tudást, bizonyos hogy kitermeli a földből a megfelelő nagyobb jövedelmet s így sokkal nagyobb árat bír érte fizetni és könnyen viseli a földet terhelő kamatokkal.

Ha ez az invázió (különösen Poroszországból) nagyobb mértékű öltene akár valamely gazdasági krízis akár esetleges háború alkalmából, minden mohácsi vésznél nagyobb csapás volna hazánkra.

És ha tudjuk hogy a magyar földet milliárdnyi adósságok terhelik, melyeknek kötvényei nagyrészt külföldön vannak elhelyezve és a kevesebbet termelő magyar föld mégis

ugyanannyi, sőt nagyobb kamatot kénytelen fizetni; elmondhatjuk, hogy Magyarország nem a magyaroké!

Ez az értelme annak a jelmondatnak, hogy Magyarország legyen a magyaroké!

És ezt csakis intenzív kulturális munkával érhetjük el.

Ha nem lesznek analfabétáink és ha a föld okszerű művelésére megtanítjuk népünket, évszázadokra alapozzuk meg hazánk sorsát.

Ennek a honmentő munkának első bajnoka immár egy emberöltő óta Bernát István, aki nemcsak tollával és szavával irányítója közvéleményünknek, hanem mint az agrárius szervezetek adminisztrációjának vezére, hatalmi tényező.

És ez az ember nem egyoldalú. Igen sokat tett a kereskedelmi ismereteknek a nép között való terjesztése érdekében s az összetartásnak a harmónikus együttműködésnek volt apostola minden időben.

A pártok felett állva nagy erkölcsi és szellemi tekintélyt biztosított magának és bár állandóan szoros összeköttetésre és gyakori érintkezésére volt a kormányokkal, címeket és kiténtést sosem keresett.

A múlt évben volt Amerikában a választójogi intézményeket tanulmányozandó és tapasztalatairól feltűnést keltő cikkekben számolt be a gazdák lapjaiban, a „Figyelő” hasábjain s legutóbb a tudományos akadémia ülésén.

Fogadjuk őt szeretettel és hallgassuk meg őt minél számosabban, különösen mi férfiak.

Ha Bernát István az ő országos gondjai mellett érdemesnek tartja Bajának szentelni két napot, remélhető, hogy e nemes elhatározáshoz méltó lesz a fogadás is

Értesülésünk szerint a rendezőség már végleg megállapította a fogadás külsőségeit.

Szombaton dében a Széchenyi szövetség küldöttsége fogadja a vendégeket az állomáson és onnan a Nemzeti szállóba kíséri.

Egy óraker a vendég tiszteletére szükkörű ebéd a Casinóban s délután a kertészegédszkola megtekintése.

Ezre a Széchenyi szövetség ünnepélye, mely reméljük mélyebb nyomokat fog hagyni városunk szellemi életében.

K.

HIREK.

Városi közgyűlés.

Hétfőn délután három óraker tartotta meg a város törvényhatósági bizottsága rendszerinti közgyűlését Szemző Gyula főispán elnöklésével. Különösen izgalmas pontja nem volt a közgyűlésnek s így az egész tárgysorozatot meg lehetőséggel gyorsan letárgyalták.

A polgármester időszaki jelentése eléggé megnyugtatólag festette a közigazgatás állapotát. Az adók az előirányzatnál jóval nagyobb mértékben folytak be; az építkezés örvendően fejlődésnek indult; a kereskedelmi és ipari élet fejlődését dokumentálja a nagyszámú kiadott iparengedély és csakis egy téren, a közegészségügy terén kellett sajnálatos állapotokról beszámolnia a jelentésnek. A halálozások száma jóval nagyobb a születéseknél. A tüdővész és a vörhenyjárvány tette a legnagyobb pusztítást, bár a hatóság legnagyobb gondal öröködött, hogy a járvány ne terjedhessen. Általában az elmúlt év közigazgatási állapota megnyugtató. A közgyűlés a polgármesteri jelentést Rajcsányi B. Imre és Klein Rezső

felszólamlása után tudomásul vette. Klein Rezső előhozakodott megint az agyontárgyalt három fiakkerossal, majd az főispán pártatlanságát vonta kétségbe meglehetősen indokolatlan módon. Az államsegélynek a tisztviselők között történt felosztása után a városi díjnokok viszonyainak és javadalmazásának szabályozására vonatkozó rendeletet fogadta el a közgyűlés Valentin dr. két indítványával, amelyek mindegyike előnyös a díjnokokra nézve. Az egyik a díjnokok felebezési jogára vonatkozik elbocsátás esetén, a másik pedig az eddigi szolgálati évek tekintetbe vételét célozza. (A díjnók-kérdésről legközelebb bővebben szólunk.)

A kiscsávoly—katonavárosi iskolatelek megvásárlását a közgyűlés 11 szótöbbséggel fogadta el. Özv. Magyar Ádámnének segélyt szavazott meg a közgyűlés, Wilhelm Károly rk. főkantornak és Würtz Pál rk. hitoktatónak drágasági pótlékot utalt. Az utóbbi kérvényét a referens indítványával szemben Scherer Sándor képezdei igazgató indítványára fogadják el.

Néhány fizetési előleg utalványozása után Szemző Gyula főispán reflektált Klein Rezső beszédére és hangsúlyozta, hogy őt tényleg sosem vezetik pártszempontok, majd lelkes eljenzés közben bezárta a közgyűlést.

— **A főispán Baján.** Szemző Gyula főispán az elmúlt vasárnap Bajára érkezett s este megjelent az Ipartestület műkedvelői előadásán. Hétfőn délelőtt fogadott a főispán, délután pedig a közgyűlésen elnökölt. Szemző főispán hétfőn délután öt óraker utazott el Bajáról.

— **Főispáni ebéd.** Szemző Gyula főispán hétfőn délután 2 óraker ebédet adott, amelyre a következők voltak hivatalosak: Bány Bol-dizsár tanár, Demuth Gyula tanító. Csapó Vilmos, s tanfelügyelő, Ertl József, Erdélyi Gyula főjegyző, Faragó János tanfelügyelő, dr. Fehér Lőrinc tb. főjegyző, Fodor Mihály pénzügyigazgató, Fratricsevicz István. dr. Hegedüs Aladár kir. tanácsos, polgármester. Iszkaitz András, Kiss A. József tanár, Major Károly jbiró, Mezei Imre dr. titkár, Micsky Imre hadnagy, dr. Nemes József lapszerkesztő, Reich Gyula, dr. Reiser Péter ügyvéd, dr. Reiser Antal, dr. Szirmai Vidor, Szankovics Gyula műszaki tanácsos, dr. Vaszkó Endre kir. ügyész és Wagner Antal.

— **Meskó László kitüntetése.** A városi tisztviselői kar egyik legszimpatikusabb és képzett tagját közörmöt keltő kitüntetés érte, amennyiben a zombori cs. és kir. 23. századkiegészítő parancsnoksága a városi tanácsnok intézett átiratában Meskó László tanácsosnak, a katonai ügyek pártatlanul pontos és lelkiismeretes vezetésért elismerését fejezte ki. Őszintén örülünk e kitüntetésnek, mert Meskó László fáradhatatlan munkásságával és uri modorával mindenki szeretetét és becsülését vivta ki magának.

— **A közigazgatási bizottság** hétfői rendes gyűlésen a polgármesteri jelentés után tudomásul vették a főkapitány jelentését, mely szerint összesen 75 bűnügyben tettek jelentést. A tisztviselői jelentése szerint a közegészségügye még mindig kedvezőtlen. A pénzügyigazgatóság adóbefolyásokról tett jelentést, mire a gyűlés véget ért.

— **Szinészet.** Kőnyves husznapos szezonja elé élénk érdeklődéssel néz városunk színház látogató közönsége, úgy hogy már alig lehet béreltre előjegyezni. Felhívjuk tehát a bérelni szándékozókra, hogy mielőbb jelentsék be szándékukat Jenőfy titkárnál, aki készséggel teszi személyesen is tiszteletét.

— **Nádassy Baján.** Nádassy József, az új szabadkai szinigazgató két napig Baján volt, a bajai szezon ügyében. Kérvényt adott a városhoz eziránt, egyben kötelező ígéretet tett, ha megkapja Bajára a játékegyedélyt, akkor a színház tőkéletesen átalakíttatná, kényelmessé tenné. A tanács természetesen megfogja adni Nádassynak az engedélyt.

— **Vasuti betegátadó állomás.** A belügyminiszter ma leiratban felhívta a várost, hogy a vasuti állomáson állandó betegátadó állomást létesítsen. Gondoskodjék a város állandóan az állomáson lévő betegszállító kocsirol és egyéb szükséges felszerelésekről, mert igen gyakran előfordul, hogy az állomáson, illetve a vonaton hirtelen rosszul lesz valaki. A miniszter minden városhoz küldött ily értelmű leiratot.

— **Az adóösszeírók** részére közgyűlésileg megszavazott 400 korona jutalék kiosztását jóváhagyta a miniszter.

— **A Könyvtáregylet közgyűlése.** A r. k. Könyvtáregylet alapszabályszerű évi rendes közgyűlést január 11-én d. u. 5 óraker tartja a Kat. Legényegyletben. Tárgysorozat: Jelentés az egylet eddigi működéséről, a zárszámolás átvizsgálása, a fölmentvény megadása. Elnök és új tisztikar választás. — Mikor első közgyűlésünkre ezen uton is föl hívjuk a nagyérdemű közönség becses figyelmét, kérjük rendes tagjainknak és a szives érdeklődőknek minél nagyobb számú megjelenését. A r. k. Könyvtáregylet Bizottsága.

— **A Kat. Nőegylet kabaréja.** A kat. Nőegylet február közepe felé kabaréval egybekötött táncmulatságot rendez, amelyre most serényen folynak az előkészületek. Az ötletes kabaréterv érdekességét fokozza az a körülmény, hogy a kabaréban a konferálást szintén egyik urileány végzi. A részletes műsort lapunk legközelebbi számában hozzuk, annyit azonban már most is elárulunk, hogy rendkívül kedves urileányok, eredeti programszámmal fogják szórakoztatni a közönséget.

— **A Sportegylet és Ipartestület** tekintettel arra, hogy sokan nem válhattak már jegyet a szombati illetőleg a vasárnapi előadásra, megismétli a Válás után és A mama előadását. A Sportegylet második előadása t. hó 14-én, az ipartestületé t. hó 21-én lesz. Mindkét előadás iránt máris újból nagy érdeklődés nyilvánult meg. A második előadásra félhelyáru jegyek kaphatók, ugyanott ahol az elsőre váltottak.

— **Felülfizetések** a bajai Sport Egylet által 1912. évi január hó 6 napján rendezett műkedvelői előadás alkalmából dr. Mőder Géza 40 K, dr. Koller Imréné, dr. Mőder Gézáné, Szemző Gyula, Ertl József, Somogyi Emil 20—20 K, Székely Leó, dr. Werner Adolf, Szutrély Lipót, dr. Freund Sándor, Rehák György 10—10 K, dr. Reiser Péter 7 K. Budnyauszky F. Bátor, Fischer Béla, Willman János, Nadas Sándor, Fischer Pál, Krausz Jakab, Stocker Lajos, Nesselrőth Bernat, Rősenberg Dezső, dr. Ertl László 5—5 K, Krahl Ede 4 K, Weinberger Ödön, Halász Béla, Fenyvesi Arnold, Scherer Sándor, Meskó Ottó, dr. Valentin Emil, dr. Makray László, Várady Zoltán 3—3 K. Bogdány Mihály, őzv. Gődár Lajosné, Rohács Jakab, Wittenberg Miksa, Rősenberg Miksa, Latinovits Sándor, dr. Sattler Mátyas, dr. Főldes Mihály, Okolicsányi Ferenc, Marczel Andor, Preymayer Pál, Huszár József, ifj. Gaál János, d. Fischer Jákó, Fischel Ferenc, Salamon Sándor, N. N., N. N., N. N., 2—2 K, Főredi Sándor 1 K. Felülfize-

tés 316 K. Jegyekből 430K. Összbevétel 746 K. A felülfizetésekért a BSE. vezetősége hálás köszönetét nyilváníja és tisztelettel kéri a nagyközönség további szíves támogatását. Az előadást megismétlik január 14-én d. u. fél 5 órakor.

Beszámoló két előadásról.

— Sportegylet, Bisson: Válás után. — Ipartestület, Szigligeti: A mama. —

Időrendben a Sportegylet előadása az első, s itt rögtön meg kell jegyezmem, hogy soha még Baján ilyen művészi nivón álló alakításokat nem láttunk. Végtelenül szerencsés volt a darab megválasztása is, mert Bissonnak igazi franciás könnyedségű, pompásan gördülő bohózata, telve sikerült helyzetkomikumokkal, meg komikus jellemekkel, szinte predesztinált, műkedvelők által való színrehozatalra. Ám könnyelműség volna a Sportegylet gárdáját dilettánsként kritizálni, s épp ezért hivatásos színészekként kell őket tekintenem s dicsérnem.

A rendezés, hozzáértő, nagy körültekintéssel végzett munka volt. A Bisson-zsánerű daraboknál az egésznek sikere kiválóképpen a rendezésen múlik s csak egy kissé is rosszul beállított jelenet elronthatja a legművészebb megjátszás hatását is. Stern József dr. a rendező, finom megérzéssel, frappáns allűrökkel végezte a rendezés tökéletes konstruáló művészt kívánó feladatát. A diszetteket szintén intellektuális festőművész, Kovács Sándor készítette, s kétségtelen, hogy pazarabb kiállítással aligha került már Baján bármilyen színre. Elegáns butorok — Haas és Weisz cég előzékenysége folytán brijlirozottatott velük a Sportegylet — is növelték a hatást, a voltaképeni technikai rész tehát igazán elsőrendű staffazsként helyezkedett az előadásba.

Ilyen technikai miljö láttára természetesen a szereplő-művészek is hatványozott ambícióval óhajtanak produkálni s nagyrészt annak a kényszerítő érzésnek, amely minden szereplőbe hatalmas erővel szuggerálta be a jó játszás szükségességét — köszönhető, hogy a Sportegylet művészei (hangsúlyozom, csakis perfekt művészekről lehet beszélnem) páratlanul álló alakítást nyújtottak. Buday Irén kiforrott művészetével Dianának némileg másodfontosságú szerepéből, vezető szerepet konstruált, párisi raffinérával, érezhető rutinál és mindvégig egyéni, meglepetésszerű megjátszással. Artisztikus fesztelenség, biztonság jellemezte játékát, amely kétségtelenül kabinet alakítás volt. Weress Ilona anyósa tipikus, sőt fotografikus mása volt a bissoni anyósnak, erőszakoltság, affektáltság nélkül. Játékának az abszolút természetesség adta meg értékét. Marcell Blanka roppant nehéz szerepet játszott meg, helyzetéből kifolyó annyira naivsággal s olyan szimpatikusan s leányos eleganciával, hogy művésze bájosan értékes volt. Gardalits Olga és Utry Gizella kisebb szerepükben brilliroztak.

Urhegyi Jenő színészi képességeit legeklatansabban dokumentálja az a frenetikus tetszés, mellyel közönség szinte folyton-folyton elhalmozta. Minden szava, gesztusa megértő művészet árul el, aki nőtansznyi finomságokat hoz ki szerepéből s aki sosem dolgozik olcsó hatásokért. Vértelű alakító művész s nem ismer megjátszási nehézségeket. Eckert Gyula póztól mentes szinte izgalmas játéka egyenlő értékű rivalisa Stern dr. komikus kifejező erejének. Komikus szerepüket nem alacsonyították le

groteszkké s ez legnagyobb érdemük. Szabó Miklós sima Champeauxja nagyon rokonszenves volt s zseniálisan illett az ensemblesba.

A szervezés fárasztó munkáját a Sportegylet fáradhatatlan és találékony elnöke Mőder Géza dr. végezte.

*

Az Ipartestület Bődos József dr. gondos rendezésében Szigligeti Ede A mama c. vigjátékát hozta színre, az átlagos műkedvelői színvonalat messze meghaladva. A jó rendezés itt is éreztette hatását s a szereplők ambíciója, szereptudása s tehetsége pompásan jutatta érvényre a darab kiaknázható jó oldalait. Szigligeti kissé megöregedett műve természetesen nem ad annyi alkalmat a határos megjátszásra, mint holmi frappans francia vigjáték, de a szereplők játéka tökéletesen élvezhetővé változtatták a nem a mai kornak irt vigjátékot, amelyből azért korántsem hiányzik az esprit.

Mogorinét az Ipartestület dilettánsárdájának egyik előnyösen ismert s rég kipróbált pompás tagja Kovacs Margit játszotta igazán kiválóan sikerült alakításban. Bacsó Katus végtelenül bájosan és fesszen mozogott a színpadon, a lámpaláz halvány nyoma nélkül. Tett-vett fesztellenül a színpadon, és kedves egyénisége méltán érdemelte meg a sok tapsot. Pere Katus egyik erősségévé vált a műkedvelő csapatnak s hálás szerepében nagyon ügyesen állotta meg helyét. Wetzstein Mariska nagyon kedves szobaleány volt s egy színpadi szobaleánytól senkisésem vár többet.

Dr. Scharpf Andor vállain nyugodott az egész darab, s ő derekasan felelt meg a reáruházott nehéz feladatnak. Fárasztó szerepét könnyedén játszotta s fölényesen dominálta a helyzetet. Reméljük hogy gyakran látjuk ezentul viszont a színpadon. Sebestyén Jenőnek is nehéz munkét kellett végeznie, amint hogy Posta Miklós és Weichand János alakításai is becsületére válnak akármelyik műkedvelő szereplőnek. Tulajdonképpen könnyű szerep nem volt a darabban, egyformán játszani tudást kívánt mindegyik.

*

Mindkét előadást természetesen tánc, reggelig tartó tánc követte.

—ay.

Szerkesztői üzenet.

Nepos. Cikke ügyes, de terjedelme miatt nem közölhetjük. Kérünk rövidebbet. Üdvözlöt.

27994/U kig. 1911.

HIRDETMÉNY

a tőkekamat- és járadékadó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában.

Az 1912. évi január hó 20 ig a tőkekamat- és járadékadó alá eső jövedelmeket, az azokat élvező egyén vagy erkölcsi személy bevallani köteles.

Tőkekamat- és járadékadó tárgyát képezi mindazon vagyon, mely a föld-, ház és keresetadó, valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója által közvetve vagy közvetlenül nem érintetik; képezik jelesül: mindazon kamatok, osztalékok és jutalékok, melyeket az ország valamely lakosa (egyéni vagy erkölcsi személy) a következő jövedelemforrásokból, ugymint:

- bel- vagy külföldről folyó életjáradékokból, özvegyi ellátásból vagy rokonsági évi járadékokból;
- kézi- vagy jelzáloggal biztosított vagy egy-

szertű adóslevelekre, váltókra vagy bármennemű kötvényekre, bel- vagy külföldön kölcsönadott, továbbá hitbizományi, családi és alapítványi tőkéből;

c) belöldi földbirtokkal összekötött, a földadó tárgyát nem képező, dologi jogosítványokból;

d) külföldön fekvő föld- vagy házbirtokból, ipari, kereskedelmi s bármilyen nevezet alatt értendő külföldi részvényekből;

e) az állam vagy

f) törvényhatóságok által kibocsátott s külön törvények által adómentesség kedvezményében nem részesített kötvényekből huz; végre

g) a hitelüzlettel foglalkozó s alapszabályaik értelmében pénzbetétek átvételére jogosított pénzintézeteknél, továbbá takarékpénztáraknál és mindazok intézeteknél, melyekkel takarékpénztári üzlet van összekötve, utalványok, betéti könyvek és egyéb betéti okmányok vagy folyó-számla mellett gyűmölcsözésem végett elhelyezett tőkéből folyó jövedelem.

Az adózók a vallomás beadásának kötelezettsége alól a következő tőkéből folyó jövedelmekre nézve mentetnek fel:

a) a fentebb említett magyar államkötvények;

b) az adómentességben nem részesített többségi kötvények kamatai;

c) nyilvános számadásra kötelezett állatok és egyletek által felvett és jelzálogilag biztosított tőkék kamatai.

Az ezen kamatok után járó tőkekamat-adót és pedig az a) alattiak után a kifizető állami pénztár, a b) és c) alattiak után a kamatokat kifizető társulat az illető kamatélvezőknek rovására vonja le, s az illető kir. adóhivatalba szolgáltatja be.

A pénzintézeteknél elhelyezett, fentebb g) alatt említett tőkéből folyó jövedelmet ezen tőkék birtokosai szintén nem tartoznak adó alá bevallani.

Ellenben a pénzintézetek kötelesek ezen kamatjövedelem összegét és pedig:

a) a kifizetett kamatok összegét évnegyedenkint, minden év március, június, szeptember és december havának utolsó napján;

b) a tőkésített kamatok összegét félévenként, minden év január és július havának utolsó napján a kir. adóhivatalnak kimutatni és az ezen kamatok után járó adót egyidejűleg beszolgáltatni; jogosítva vannak azonban arra, hogy ezt az adót a kifizetett vagy a tőkéhez irt kamatokból visszatarthassák.

A tőkekamat- és járadékadó az adóévet megelőző évben élvezett kamat- és járadékjövövedelem után lévén kivetendő, az 1912. évi adóztatás alá az 1911. évben élvezett kamat (járadék) jövedelem vallandó be.

A tőkekamat- és járadékadó az adóköteles fél állandó tartózkodási helyén vettetik ki.

Mindazon adózók, kik a tőkekamat és járadékadó alá tartozó jövedelemforrásukat az államkincstár megrövidítésére irányított számdékből, az adókötelezettek és adótárgyak összeírása alkalmával akár szóval, akár írásban valótlannul mondják be, vagy eltitkolják, az adótárgynak egészben vagy részben történt eltitkolásával elkövetett jövedéki kihágás miatt az 1883. évi XLIV. t. c. 100. § a értelmében büntetettek.

Kelt Zomborban, 1911. évi december hóban.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

29382/1911. kig. szám.

Árverési hirdetés.

A csátaljai törvényhatósági ut mellett levő városi erdőben levő körösfák kihasználása és eladása végett folyó január hó 21-ik napjának d. u. 2 órakor a helyszínén árverés fog tartatni.

Baja, 1912. január 7-én.

Welsz Nándor
tanácsnok.

STOCK- COGNAC MEDICINAL

hivatalos ólomzárral ellátott palackokban mindenütt kapható :: ::

Camis és Stock

1395 gőzüzemű gyárából
BARCOLA.

Cs. és kir. sz. Kelcti-féle

Sérvkötők

pneumatikus gummi pelettával a legtökéletesebb.

Haskőők hölgyek és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen.

Gummi göröcsér harisnyák Műlábakat és műkezeket amputáltak részére.

Testegyenestítő járó és támpékeket. Mű és támasztó fűzőket.

Egyenestartókat

ferdennöttek részére valamint a technika legmodernebb elvei szerint, a legutányosabb gyári árak mellett

betegápoláshoz tartozó összes cikkeket készít

KELETI J. es. és kir. szabad. sérvkötők és testegyen. gépek gyára.

BUDAPEST IV. Koronaherceg-utca 17. vid.

Legújabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 1367

Ala pítva 1878. Telefon 13-76

Milliók

használgák

köhögés, hurut, rekedtség, elnyálkásodás és számarköhögés ellen a

Kaiser-féle Mell-Karamellák

a „3 fenyővel” 1402

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól. — Csomagja 30 fillér. Dobozja 60 fillér. —

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

29383/1911. kig. szám.

Árverési hirdetmény.

A lökért mögötti akácerdőben levő összes fiatal hajtások kihasználása és eladása végett folyó január hó 21-én d. u. 3 órakor a helyszínén árverés fog tartatni.

Baja, 1912. január 7.

Weisz Nándor
tanácsnok.

28803/1911. kig. szám

Pályázati hirdetmény.

Baja város tanácsa felhívja mindazon 1911. évben kőmives és cserepes ipar kivételével, valamely iparágban önnálókká lett bajai illetőségű szegénysorsu kezdőiparosokat, kik kifogástalan előéletük és szakmájukban való jó munkájuk és szorgalmuk alapján a segélyre igényt támasztani vélnék, hogy néh. Ehrich Ferenc által szegény kezdő iparosok segélyezésére tett alapítványnak a célra rendelkezésre álló 462 korona 45 fillérinyi kamatainak elnyerhetése végett pályázati kérvényeiket hatóságilag kiállított vagyontalansági és erkölcsi bizonyítvánnyal, ugy szakmabeli jártasságukat és szorgalmukat igazoló okmánnal felszerelve 1912. évi február hó 5 ik napjának d. u. 1 órájáig Baja város tanácsához nyujtsak be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Baja, 1912. évi január hó 4 én tartott tanácsülésből.

Dr. Hegedüs Aladár
kir. tanácsos, polgármester.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közszyenyél, oszznál és meghűléseknél.

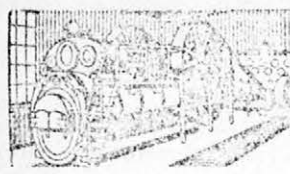
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Rhohter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Brüsszel & Buenos Aires 1910. 3 Grand Prix.

— Az eredeti Wolf szerkezetű —

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

szeleppmentes szabtalossági vezényművel, 10-800 lóerőig terjedő teljesítménnyel, igen nagy gazdaságosságuk, kiválólag és könnyű kezelésük által elismert világhírűek és minden üzem részére a legelőnyösebb erőforrást képezik.

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

budapesti képviselősege: **BORGES Artur** okl. gépészmérnök
Rottenbiller u. 33.

Összegyártás 800.000 lóerőn felül.

1326

Miért nincs az idén Baranyában kolera?

Mert mindenütt a közkedveltségű

pécsi tettyei kristálytisza üditő és borvizet itták,

mely nemcsak a legolósabb, hanem a legkellemesebb izu asztali viz. — Óvszer fertőző betegségek ellen.

Főraktár: ifj. Cserba György fűszerüzletében.

Ára palackoszerével: 1/2 liter 18 fillér. — 1 liter 24 fillér. — 1 1/2 liter 32 fillér.

1362

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorba-
sok, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kapható Baján és vidéken minden gyógyszerárban és nagyobb fűszerüzletben.